

AVIZ
referitor la proiectul de Lege a clerului militar

Analizând proiectul de **Lege a clerului militar**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.59 din 6 aprilie 1999,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri :

I. Observații generale

1. Proiectul prezentat propune un cadru instituțional pentru desfășurarea, în condiții cât mai adecvate, a serviciului religios în unele sectoare cu activitate specială cum sunt apărarea, ordinea publică și siguranța națională, răspunzând astfel dispoziției art.29 alin.(5) din Constituție care stabilește obligația statului de a înlesni asistența religioasă în armată, în spitale, în penitenciare, în azile și în orfelinate.

Prin natura reglementărilor propuse, proiectul face parte din categoria legilor ordinare.

II. Observații privind fondul reglementării

1. Referitor la Expunerea de motive semnalăm că nu se poate motiva asimilarea preoților militari cu ofițerii superiori prin faptul că, **în acest mod**, se asigură "respectarea canoanelor bisericești și a poruncii Mântuitorului Hristos care a interzis apostolilor să ridice sabia împotriva cuiva". Ofițerii superiori nu intră în categoria celor care "nu pot purta armă și nu pot face vărsare de sânge" și nici nu își instruiesc subordonații în acest sens, ci, dimpotrivă, caută să îi pregătească cât mai bine pentru a face față oricărei agresioni.

Ca urmare, sugerăm eliminarea din Expunerea de motive a frazelor privind "asimilarea", precum și reformularea art.16 din proiect astfel încât să rezulte în mod explicit în ce constă asimilarea. Sub acest aspect, considerăm însă că dacă nu sunt îndeplinite și condițiile de vechime și vârstă, ar putea fi vorba de o asimilare doar în privința funcției, nu și a gradului.

2. Întrucât proiectul vizează multe aspecte de **organizare** a clerului militar, propunem ca titlul acestuia să reflecte acest lucru (De altfel, titlul Capitolului II ar fi mai adecvat ca titlu al proiectului).

3. Pentru asigurarea unei ordini firești a reglementărilor avute în vedere, propunem ca art.1 să înceapă cu definirea clerului militar, după care să se prevadă **unde se instituie și scopul** în care acesta se instituie.

În definirea clerului militar (actualul alin.2), pentru a asigura rigoarea normativă necesară care impune folosirea unor termeni și expresii fără echivoc, considerăm că noțiunea "**structurile sistemului național de apărare**" ar trebui înlocuită cu "**forțele armate**". Avem în vedere că, potrivit art.6 din Legea nr.45/1994 privind apărarea națională a României, "sistemul național de apărare cuprinde: conducerea, forțele, resursele și infrastructura teritorială". În cadrul "forțelor" intră, pe lângă **forțele armate** (care cuprind - conform art.11 - armata, mari unități și unități din subordinea Ministerului de Interne, cele ale serviciilor de informații ale statului și alte formațiuni de apărare armată organizate potrivit legii) și **forțele de protecție**, din care fac parte - conform art.12 - unitățile și formațiunile de protecție civilă, formațiunile sanitar-veterinare ale Crucii Roșii și alte formațiuni ce se vor stabili prin lege. Or, inițiatorul nu a avut în vedere funcționarea preoților militari și în cadrul acestor formațiuni.

Totodată, sunt necesare prevederi concrete cu privire la structurile în care se instituie clerul militar și unitățile în care își desfășoară activitatea preoții militari întrucât, sub acest aspect, proiectul nu are o terminologie unitară, folosindu-se noțiuni diferite cum ar fi: "sectorul de apărare, ordine publică și siguranță națională", "**structurile sistemului național de apărare**", "**instituțiile prevăzute la art.1**", noțiuni care nu au aceeași conotație juridică.

Unele precizări și completări se impun și cu privire la **scopul** instituirii clerului militar, în care sens sugerăm ca în formularea acestuia să intre aspectele corespunzătoare din art.1 alin.1, art.2 și art.3. În acest mod ar rezulta că scopul instituirii clerului militar îl

constituie "satisfacerea cerințelor religioase și spirituale ale militarilor, precum și educația civică, morală și patriotică a acestora".

În sensul celor de mai sus, sugerăm următoarea formulare a art. 1.

"Art.1 - (1) Clerul militar se constituie din preoții militari care își desfășoară activitatea în structurile forțelor armate.

(2) - Clerul militar se instituie în Ministerul Apărării Naționale, Ministerul de Interne, Serviciul Român de Informații, Serviciul de Informații Externe, Serviciul de Protecție și Pază, Serviciul de Telecomunicații Speciale și Ministerul Justiției - Direcția Generală a Penitenciarelor, în scopul satisfacerii cerințelor religioase și spirituale ale militarilor și al educației civice, morale și patriotice a acestora".

Actualul art.2 ar urma să fie eliminat, conținutul său fiind inclus în art. 1.

4. Pentru un plus de claritate și pentru asigurarea unei terminologii unitare, sugerăm ca prevederile de la art.3 și cele de la alin.2 al art.4 să fie corelate, eliminându-se o posibilă înțelegere echivocă determinată de modul în care a fost formulată ultima parte a celor două texte.

5. Cu privire la **uniforma militară clericală** considerăm că aceasta ar trebui să fie comună tuturor preoților militari, cu unele diferențieri în funcție de ministerul sau instituția militară în care aceștia își desfășoară activitatea. În această idee, sugerăm reformularea alin.2 al art.7 din proiect, în sensul ca regulamentul privind descrierea uniformei militare clericale să fie aprobat prin hotărâre a Guvernului și nu de conducătorul fiecăreia dintre instituțiile militare.

6. La art.10 și 11, pentru un spor de rigoare în exprimare, sugerăm să fie nominalizate "instituțiile" la care se referă textele respective.

7. La art.10 alin.(1), în final, se vorbește despre proporționalitatea ce trebuie respectată în reflectarea ponderii pe care o are fiecare cult în configurația religioasă a țării. Menționăm că fraza este neclară și poate fi interpretată eronat. Reflectarea poate fi făcută la nivel național, dar sectoarele în care își desfășoară activitatea clerul militar pot avea, la nivel de ministere spre exemplu, ponderi diferite ale cultelor admise. De aceea, propunem fie eliminarea acestei fraze, fie reformularea textului într-o manieră mai explicită.

8. La art.13 alin.(2) propunem definierea exactă a ceea ce înțelege inițiatorul a fi "conducătorii spirituali locali".

Considerăm, de asemenea, că este necesar să se precizeze faptul că și această categorie de clerici, angajați pe bază de convenții civile, trebuie să îndeplinească cerințele de la art.10 alin.(3).

III. Observații de redactare și de tehnică legislativă

1. La art.6 alin.(2) apreciem că după cuvântul "forme" ar trebui introdusă sintagma "și locuri".

2. La art.11 alin.(3) este necesar ca, pentru o corectă identificare, alineatele la care se face referire în norma de trimitere să fie marcate cu cifre arabe înscrise între paranteze, așa cum ele apar în structura articolului respectiv.

3. La art.13 alin.(3), în locul expresiei "aceeași lege" propunem să fie menționată expres Legea nr.83/1995.

4. La art.20 lit.a), propunem eliminarea primei fraze deoarece nu-și are rostul.

5. La art.29, pentru mai multă claritate și precizie, exprimarea impersonală "se vor elabora", propunem să fie înlocuită cu expresia "ministerele implicate vor elabora", iar formularea "prevăzute de aceasta precum și statele de funcții", să fie înlocuită cu sintagma "regulamentul de organizare și funcționare a secțiilor de Asistență Religioasă, precum și statele de funcții".

6. La art.30, referitor la termenul de intrare în vigoare a legii pentru un plus de rigoare normativă, propunem înlocuirea cuvântului "după", cu prepoziția "la", în concordanță cu prevederile art.78 din Constituția României.

7. Art.29 și art.30, propunem să fie corelate în privința termenelor, pentru a nu exista perioade de aplicare a legii fără existența regulamentelor prevăzute în proiect pentru punerea ei în executare.

PREȘEDINTE

Valer Dorneanu
Valer DORNEANU

București

Nr. 400/16.04.1999